

Implementeringsrådet
KN 2024:04

Finansdepartementet, enheten
för offentlig förvaltning

Kopia KN NIM

Underlag till svensk ståndpunkt inför EU-förhandling – förslag till Digital Networks Act

Implementeringsrådets underlag till svensk ståndpunkt framgår i sin helhet i avsnitt 8. Rådets förslag i sammandrag är:

- Uppdatera skrivningarna om konsumentskydd så att de är anpassade utifrån teknikutvecklingen som skett.
- Låt i första hand den horisontella konsumentlagstiftningen i Sverige vara gällande för reglering av konsumentaspekter.
- Behåll den nationella spektrumtilldelningen men verka för mer lika villkor mellan medlemsländer.
- Förenkla nuvarande regelverk och undvik att fler aktörer får en tung regulatorisk börda.
- Modernisera SMP-regleringen med effektiva regler som fortsatt gynnar konkurrens.
- Verka för ökad samordning av de europeiska regleringarna och organen för att förenkla för företagen.

1. Implementeringsrådets uppgift

Implementeringsrådet har i uppgift att bistå regeringen i arbetet med att stärka svenska företags konkurrenskraft genom att undvika implementering över miniminivån och motverka omotiverade regelbördor samt minska administrativa kostnader och andra fullgörandekostnader vid genomförande av EU:s regelverk i svensk rätt. Implementeringsrådets arbete ska utgå ifrån ett företagsperspektiv.

Implementeringsrådet ska lämna underlag och rekommendationer till regeringen, dels som bidrag till svenska ståndpunkter i förhandlingar, dels om hur EU-rättsakter kan genomföras i svensk rätt på ett sätt som inte är mer långtgående ur ett företagsperspektiv än vad rättsakterna kräver.

Implementeringsrådets arbete har sin utgångspunkt i problembeskrivningar som förmedlats till rådet, främst från branschorganisationer och deras medlemsföretag. Under arbetet med underlagen tas också kontakter med andra som är insatta i respektive sakområde, till exempel myndigheter. Mot bakgrund av den information som inhämtats och inom ramen för den aktuella rättsaktens övergripande syfte gör rådet en sammanvägd och självständig bedömning av hur företagsperspektivet kan tillgodoses på ett ändamålsenligt sätt i varje enskilt fall.

I framtagandet av detta yttrande har rådet använt sig av muntliga och skriftliga medskick och återkoppling från enskilda samtal med:

- Branschorganisationerna Svenskt Näringsliv, TechSverige, Teknikföretagen, Mobility Sweden, Almega och Visita (ur ett användarperspektiv).
- Företagen Ericsson, Telia, Tele2, Stokab och Meta samt möte med TechAlliansen där följande företag medverkade: Volvo Cars, Amazon, Kry, Ikea, Ericsson och Google.
Därutöver har gruppdiskussioner förts med medverkande företag på TechSveriges Telekområd den 2 sep 2025. Under detta tillfälle deltog bland annat: Tele2, Telia, Stokab, Google, Amazon, Telenor, Unicorn Telecom, Global Connect, 3 H3G, Avivo, Stadsnätetsföreningen, Ericsson, Global Connect och Cellnex.
- Post- och Telestyrelsen (PTS) och RISE.

2. Berört förslag till EU-rättsakt

Detta yttrande gäller EU-kommissionens kommande förslag till rättsakt: Digital Networks Act (DNA).

3. Syfte, bakgrund och mål med förslaget

Rättsakten syftar övergripande till att stärka och säkerställa ekonomisk konkurrenskraft, social välfärd och säkerhet inom Europa genom tillgång till högkvalitativ digital nätverksinfrastruktur.

Bakgrunden till framtagandet av DNA beskrivs primärt vara¹:

- Sektorn är fragmenterad inom EU. Något som medför att konsumenter och aktörer inom EU inte kan nyttja den inre marknadens fulla potential. De två primära orsakerna till fragmenteringen beskrivs vara nationella skillnader i de villkor som är knutna till den allmänna auktorisationen samt att förfaranden och villkor för spektrumtilldelning inte samordnas i tillräcklig grad, utan sker enbart genom en frivillig och icke-dokumenterad granskning.
- Regelverket är komplicerat och eftersatt, då det inte är anpassat för de marknadsförändringar och tekniska förändringar som behöver ske. Exempelvis saknas proaktiva åtgärder för att främja nedsläckning av kopparnät och bristande rättslig klarhet i reglerna om öppet internet och reglering av innovativa tjänster.
- Det finns risker kopplat till den ökade efterfrågan på tillgång till EU:s satellitmarknad i kombination med olikheter i godkännandeförfarande kan leda till diskriminering mellan operatörer, forumshopping² och hinder för utvecklingen av gränsöverskridande satellittjänster och uteblivna fördelar i form av ökad nätresiliens, täckning och livräddande tjänster.
- Styrningen har varit bristande inom området de senaste 15 åren. Organet för europeiska regleringsmyndigheter för elektronisk kommunikation (Berec) och gruppen för radiospektrumpolitik

¹ I det skriftliga informationsunderlaget för samråd (call for evidence for impact assessment). Ref. Ares(2025)4545535 - 06/06/202

² När en part försöker välja den domstol eller rättslig instans som är mest förmånlig i en internationell tvist.

(RSPG), som har en rådgivande roll gentemot kommissionen beskrivs exempelvis ha haft en begränsad roll i att främja den inre marknaden.

Målsättningen med den nya lagstiftningen är att modernisera, harmonisera och förenkla den rättsliga ramen för att driva på och underlätta nödvändiga förändringar och utveckling av det digitala nätverket. Det beskrivs bland annat handla om övergången från äldre nät till fiber, 5G och molnbaserad infrastruktur, utbyggnad av nät och att moln- och kantdatorsystem blir en integrerad del av nätverksinfrastrukturen.

4. Var i processen befinner sig förslaget?

Förslaget om DNA aviserades i kommissionens arbetsprogram för 2025 och har varit ute för samråd mellan 6 juni och 11 juli 2025. Formellt förslag från kommissionen är planerat att antas under Q4 2025.

Antagandet av rättsakten planeras åtföljas av en översyn och utvärdering av den europeiska kodexen för elektronisk kommunikation och relaterade rättsakter. Direktivet för den Europeiska kodexen för elektronisk kommunikation³ skulle ha införlivats i nationell lagstiftning december 2020 men den svenska lagstiftningen trädde i kraft först i augusti 2022. Direktivet har implementerats i svensk rätt genom lagen om elektronisk kommunikation (LEK).

5. Ansvarigt departement

Finansdepartementet.

6. Problembeskrivning ur ett svenskt företagsperspektiv

Företagens inställning till DNA är inte samstämmig

Synen på Digital Networks Act (DNA) skiljer sig mellan olika aktörer. För telekomoperatörerna är regelverket av central betydelse och bedöms få betydande konsekvenser. En del av dessa företag anser att DNA är missriktat och bristfälligt underbyggt, och menar att kommissionen bör avstå från att föreslå nya regler om ambitionen om regelförenkling ska kunna uppnås.

³ Direktiv (EU) 2018/1972 om inrättande av en europeisk kodex för elektronisk kommunikation.

Inriktningen verkar vara att det ska bli en förordning i stället för ett direktiv vilket det också finns olika åsikter om. Det framhålls även att DNA endast är *en del* av en större helhet som syftar till att främja investeringar, och därmed inte ska ses som den enda påverkansfaktorn.

Flera branschorganisationers grundinställning till DNA är positiv. Trots att det innebär ny reglering, vilket oftast betyder ökade regelbördor för företagen, menar flera branschorganisationer att det finns ett behov av en modernare och en mer uppdaterad lagstiftning än nuvarande direktiv (Europeiska kodexen för elektronisk kommunikation) eftersom det bygger på föråldrad lagstiftning från när marknaden såg annorlunda ut. Samtidigt pekar flera av telekomföretagen på att kodexen, som ersatte direktivet från 2002, infördes för bara några år sedan (2022)⁴ och således inte kan anses gammal. Dock menar vissa att flera äldre grundprinciper och värderingar fortsatt präglat det uppdaterade direktivet.

Det finns även skilda åsikter om huruvida nuvarande direktiv bör ersättas med en förordning eller ett direktiv. Flera branschorganisationer och Digital Europe ser fördelar med en förordning eftersom tillämpningen av dagens direktiv är mycket fragmenterad inom EU och en förordning kan underlätta harmonisering mellan medlemsstaterna. Samtidigt har en del berörda företag och branschföreningar uttryckt att de föredrar att regelverket förblir ett direktiv, för att den nationella lagstiftningen ska kunna anpassas bättre till den svenska marknaden. Den svenska marknaden beskrivs av företagen bland annat ligga längre fram vad gäller utbyggnad av fibernät och nedsläckning av koptarnät än flera andra medlemsländer.

Företag med Over-The-Top-tjänster (OTT), dvs. digitala tjänster via internet, har uttryckt kritik mot delar av förslaget. Utvecklingen går mot att olika produktområden blir alltmer utbytbara – exempelvis kan samtal ske både via traditionella mobilnät och via appar. Om regelverket utvidgas till att även omfatta OTT-aktörer riskerar en bredare krets av bolag, såsom Apple, Google och Meta, att påverkas. Företag som redan omfattas av den nuvarande kodexen upplever dessutom att den är svår att tillämpa och driver därför påverkansarbete.

⁴ EU direktivet omarbetades och antogs år 2018 och trädde i kraft i Sverige år 2022.

Ambitionen om att kraftigt minska tiden för tillståndsprocesserna och att skära ner på rapporteringsskyldigheter med 50 procent, som beskrivs i underlaget för "have your say" välkomnas av berörda branscher.

Till viss del oklart vad kommissionen önskar uppnå med DNA och hur detta ska åstadkommas

Det framhålls av en del företag att det är oklart vad det är kommissionen önskar uppnå med DNA och hur det i så fall ska uppnås. Exempelvis påtalas det vara ottydligt hur de föreslagna regellättnaderna ska leda till att investeringar i infrastrukturen ökas. Tanken att färre och större operatörer som verkar i hela Europa, paneuropeiska operatörer, genom regellättnad skulle få finansiell styrka att investera mera innebär inte nödvändigtvis att så också sker. Det skulle tvärtom kunna leda till sämre konkurrens. Om DNA skulle medföra en förflyttning mot paneuropiska operatörer skulle det vara skadligt för den svenska marknaden, menar flera andra företag. På den svenska marknaden för fibernät beskrivs det finnas en högre konkurrens⁵ än i många andra medlemsländer och att driva mot en ökad konsolidering uttrycks kunna leda till ökade priser, en hämmad innovationskraft och risk för lägre investeringsnivå. Omfattande eller felriktade regler påtalas vidare av en del företag kunna hämma investeringar i ny infrastruktur, exempelvis 5G. En långsammare 5G-utbyggnad skulle i sin tur påverka utvecklingen av centrala samhällssektorer såsom fordonsindustrin, digitala tjänster och smarta städer. En följd av eventuella brister i regleringarnas utformning och tillämpning skulle kunna innebära att Sveriges potential inom digitalisering inte tillvaratas fullt ut.

Det finns även en viss oro bland företag att de nationella kraven i Sverige riskerar att bli mer långtgående än vad som krävs på EU-nivå. Historiskt beskrivs Sverige ofta ha valt en striktare implementering av regelverk jämfört med flera andra medlemsstater, exempelvis i södra Europa. Detta kan skapa konkurrensnackdelar för svenska aktörer.

⁵ På de regionala marknaderna i Sverige kan det se annorlunda ut, och snarare vara få aktörer med bristande konkurrens.

Behov av att uppdatera skrivningarna om konsumentaspekter för att de ska vara anpassade till den teknikutveckling som skett

Flera branschorganisationer påtalar att reglerna om konsumentskyddsaspekter i LEK kapitel 7, tjänster till slutanvändare, är snåriga och inte tekniskt neutrala.

Uppdelningar och klassificeringar i skrivningarna är inte uppdaterade utifrån den utveckling som skett på marknaden. Det finns exempelvis inte med sådant som ”appar” i nuvarande klassificering. Delar av kapitel 7 i LEK tillämpas även olika beroende på om tjänsten är nummerbaserad eller inte (s.k. nummeroberoende interpersonella kommunikationstjänster) eller om det gäller överföringstjänster som används för tillhandahållande av maskin-till-maskin-tjänster. Dessa undantag medför bland annat att det är svårt för leverantörer att avgöra om de omfattas eller ej. De föråldrade och icke teknikneutrala skrivningarna beskrivs vidare hämma innovation och driva kostnader för de företag som berörs.

Dessa skrivningar i LEK framhålls även fångas upp av konsumentlagstiftningen i Sverige enligt flertalet branschorganisationer och företag som vi har varit i kontakt med. De anser därför att den befintliga konsumentlagstiftningen bör tillämpas, i stället för att skapa överlappande lagstiftning och belasta fler genom att foga in detta i det nya regelverket för DNA. Flera av TechSveriges medlemsföretag uttrycker bland annat att de inte är nöjda med skrivningarna i LEK rörande kontraktsinformation om transparens och avtalstider. De menar att det vore bättre att förlita sig på den horisontella konsumentskyddslagstiftningen.

Det ska dock tilläggas att en del företag snarare ser det som önskvärt att konsumentregler införlivas i det nya regelverket för att öka konsumentskyddet.

Företag ser svårigheter i att EU skulle ta över spektrumtilldelningen, samtidigt som det finns behov av mer likartade villkor mellan medlemsländerna

Företag uttrycker farhågor kring en eventuell förflyttning av spektrumtilldelningen till EU-nivå. Samtidigt framhålls behovet av mer likartade villkor mellan medlemsstaterna. Enligt flera aktörer fungerar

dagens nationella tilldelningssystem i stort sett väl. Post- och telestyrelsen (PTS) bedöms ha bättre förutsättningar och kunskap om svenska förhållanden än ett europeiskt organ. Det finns en oro för att ett centraliserat system riskerar att leda till en "one size fits all" lösning, som inte tar hänsyn till den svenska marknadens förutsättningar och utvecklingstakt. Däremot betonas vikten av betydligt starkare samverkan och mer formaliserade former för samarbete mellan medlemsländerna. Exempelvis är granskning av varandras allokeringar i dag frivillig, något som anses behöva ses över. Vidare finns även önskan om att arbeta för längre licensperioder och att se över modeller och perioder för betalning av nya licenser.

TechSverige uttrycker bland annat att en ökad harmonisering kan innebära en risk för att Sverige hålls tillbaka, i syfte att alla medlemsländer ska utvecklas i samma takt. Organisationen framhåller därför att ansvar för spektrumtilldelning inte bör överlåtas till Bryssel, även om en ökad samstämmighet mellan medlemsstaterna är önskvärd. Det gäller exempelvis de betydande skillnaderna i tillståndskrav mellan länderna.

BusinessEurope stödjer en övergång till teknikneutrala och likvärdiga åtkomstregler. Organisationen lyfter längre licensperioder, enklare förnyelser och klausuler om "use it or lose it", dvs. att om någon inte använder sina tilldelade frekvenser ska de återlämnas för att kunna användas till något annat. Detta kan främja investeringar och skapa ökad förutsägbarhet. Även om BusinessEurope stödjer en centralisering av spektrumhanteringen så bör politiska åtgärder på detta område dock ta hänsyn till nationella särdrag.

Även Svenskt Näringsliv ställer sig bakom DNA:s syfte att bättre samordna medlemsstaternas godkännande av spektrum vad gäller tidsfrister samt att upprätta gemensamma förfaranden och villkor för nationella auktoriseringar. Samtidigt framhålls att detta arbete inte får hämma utvecklingen av ny teknik, affärsmodeller eller investeringsvilja i Europa. Det betonas även att det måste finnas möjlighet att överklaga till kommissionen vid bristfälligt utformade tilldelningar samt säkerställas att spektrum kan göras tillgängligt snabbt.

Om principerna för ett öppet internet inkluderas i DNA medför det troligtvis att fler företag omfattas av regleringen

Kommissionen överväger att inkludera principerna för ett öppet internet (ex. nätneutralitet, oreglerade slutkundstjänster och samtrafik) i DNA, vilket

kan medföra att fler företag (främst företag som tillhandahåller OTT-tjänster), än som idag omfattas av LEK, kommer att omfattas av DNA. Detta beskrivs av flera branschorganisationer och berörda företag tynga företag som tillhandahåller OTT-tjänster med fler regler. Det kan även medföra en risk att dessa principer tillämpas olika mellan medlemsländer.

Branschorganisationerna framhäver att det saknas en konsekvensanalys av detta och det finns inga tydliga marknadsmisslyckanden som behöver åtgärdas genom reglering. Svenskt Näringsliv bedömer att åtgärden skulle vara oförenlig med kommissionens förenklingsagenda och i stället riskera ytterligare osäkerhet och implementeringskostnader, utan tydliga vinster.

Utvecklingen av OTT-tjänster beskrivs av bland annat Svenskt Näringsliv ha haft en mer gynnsam utveckling sett till tillväxt och lönsamhet än andra telekombolag under de senaste två decennierna. En orsak till det kan vara de detaljerade bestämmelser om telekomtjänster som operatörerna omfattas av genom LEK. Det gäller exempelvis vad produktinformationen ska innehålla, uppsägningstider, bindningstider, information om i vilken utsträckning som kvaliteten i tjänsten är beroende av externa faktorer med mera. Dessa regler uttrycks av branschorganisationer vara otidsenliga, innovationshämmande och kostnadsdrivande för de företag som idag omfattas av LEK. Att tjänster som exempelvis whatsapp och messenger idag inte omfattas av LEK upplevs därför av telekombranschen som att det inte råder ett "level playing field". Utformningen av LEK beskrivs således leda till ojämlik regelbörda på snarlika tjänster, beroende på om de producerats över internet OTT eller på traditionellt sätt i telenäten. Här råder därför meningsskiljaktigheter mellan berörda företag huruvida DNA bör breddas och omfatta fler eller om vägen framåt snarare är genom regelförenkling av LEK och att DNA inte breddas.

Leverantörerna av OTT-tjänster å andra sidan menar att de bidrar till ökad efterfrågan på telekombolagens tjänster genom att erbjuda tjänster som konsumenterna vill ha och som kräver bra infrastruktur. Vidare menar dessa företag att deras tjänster är gratis för slutanvändaren, som kan starta och avsluta en tjänst när som helst och att det därför inte är relevant att omfattas av reglering t.ex. om bindningstider.

Relevansen i SMP-regleringen ifrågasätts och vissa menar att det är dags att successivt fasa ut den

Relevansen i regleringen av Significant Market Power (SMP) ifrågasätts av vissa aktörer, som menar att det är dags att successivt fasa ut den. SMP-

regleringen, som återfinns i kapitel 5 i lagen om elektronisk kommunikation (LEK), infördes för att främja konkurrens på marknader där aktörer med betydande inflytande har en dominerande ställning. Enligt dessa aktörer var regleringen relevant när den infördes, men bedöms inte längre fylla samma funktion.

Samtidigt framhåller en del telekomoperatörer att det inte finns tillräckliga skäl för att ändra SMP-regelverket, och menar att det inte skulle leda till ökade investeringar i Sverige. Exempelvis beskrivs fibernätet vara väl utbyggt i Sverige, vilket innebär att regler som syftar till att främja fiberutbyggnad inte längre anses nödvändiga i en svensk kontext. Vidare framhålls att en eventuell regelförenkling bör omfatta samtliga marknadsaktörer. Ett ensidigt fokus på SMP-regleringen anses därmed vara ologiskt, eftersom det i praktiken endast skulle gynna ett begränsat antal aktörer. En fördel med SMP-regelverket som lyfts fram av företag är att det är tillämpbart när så behövs. Marknadsstrukturen är sådan att konsolideringar kan leda till att nya aktörer med betydande marknadsinflytande uppstår vilket gör att det behövs en lagstiftning.

Önskemål om att konsolidera europeiska organ och regleringar för elektronisk kommunikation för en ökad effektivitet och förenklad kommunikation för företagen

Det beskrivs i dagsläget vara flera europeiska organ och regleringar (BEREC regleringen, Radio Spectrum Programme RSPG och Electronic Communication Code EECC) som företag behöver förhålla sig till och konsultera inom elektronisk kommunikation, vilket är tidskrävande och ineffektivt. Branschorganisationerna menar att det finns behov av att konsolidera ihop dessa för ökad samstämmighet mellan regelverken och på så vis minska administration för företagen.

Säkerhetskrav behöver samordnas bättre i internationella forum för att motverka fragmentering och för att inte skapa hinder på den inre marknaden för elektronisk kommunikation. I annat fall riskerar det hämma resiliens och livräddande tjänster i Europa menar branschorganisationerna.

Möjliga konsekvenser för samhällsviktiga tjänster vid en påskyndad övergång från 2G/3G till 5G/6G

Om kommissionens förslag till DNA kommer att påverka övergångstiden från 2G/3G till 5G/6G ytterligare, framhäver de företag som levererar

exempelvis hemlarm och trygghetslarm vikten av att denna övergång sker säkert utifrån slutkundsperspektiv.

Företagen understryker att de inte motsätter sig övergången i sak, men att en för tidig nedstängning av 2G- och 3G-näten, innan de nya näten är fullt utbyggda, riskerar att skapa allvarliga säkerhetsproblem för användarna. Mot denna bakgrund föreslås att övergångsperioden förlängs och samordnas på ett sådant sätt att kontinuitet säkerställs och användarnas trygghet och rättigheter skyddas.

Det har inte presenterats något konkret förslag på tidsram, men en förlängning om cirka tre till fem år har uppskattats som rimlig från företagets sida.

7. Implementeringsrådet analys

Berörda branscher och företag

Utifrån antagandet om att DNA skulle omfatta, i mångt och mycket, samma branscher som idag omfattas av LEK, kommer aktörer som erbjuder allmänna elektroniska kommunikationsnät eller allmänt⁶ tillgängliga elektroniska kommunikationstjänster att beröras. Däribland: telekomoperatörer, leverantörer av internettjänster, leverantörer av interpersonella kommunikationstjänster så som e-post och meddelandetjänster samt den även omfattar användarna. Idag är 722 aktörer anmälda enligt LEK.⁷ Det är flera branschorganisationer som tror att fler företag (däribland hyper scale företag/stora molnleverantörsföretag) kommer omfattas av DNA eller i alla fall delar av DNA, än som berörs av LEK.

Konsekvenser för svenska företag

Ökade administrativa och andra fullgörandekostnader

Europeiska kommissionen har ännu inte presenterat förslaget till DNA och det finns heller ingen konsekvensanalys på plats än. Branschorganisationer

⁶ Att det elektroniska kommunikationsnätet är allmänt eller att den elektroniska kommunikationstjänsten är allmänt tillgängligt innebär att de är öppna för en större krets av användare.

⁷ [Anmälda aktörer | PTS](#)

och företag upplever att det därmed är svårt att i nuläget bedöma de möjliga merkostnader som regelverket kan medföra.

I underlaget till "Have your say" anges dock att förslaget beräknas leda till en minskning av rapporteringskostnaderna med cirka 50 procent. Samtidigt framhålls det från flera branschorganisationer att om DNA kommer omfatta fler branscher än vad nuvarande kodex gör så kommer deras kostnader att öka. Telekomoperatörer beskriver även att införandet av DNA och en övergång från LEK skulle medföra kostnader i form av bland annat arbetstid som behöver läggas ner för anpassning till det nya regelverket. Ny reglering innebär enligt operatörerna alltid ökade kostnader, bland annat för framtagande av nya policydokument, mappning av dessa och anpassning av CRM-system.

Det finns även en oro för att kostnader i ökande utsträckning övervältras på företagen vid införandet av DNA. Detta kan enligt branschorganisationerna medföra att andra investeringar i exempelvis infrastruktur minskar. Ett annat exempel som anges är att om 5G toolbox skulle göras tvingande skulle det kräva att företagen avsätter medel för detta, medel som i stället hade kunnat användas för utveckling av infrastruktur.

Därutöver framhåller flera företag och berörda branschorganisationer vikten av att kostnader för utbyggnad av nät inte överförs på användarna av näten. Det betonas att användarna redan betalar avgifter för sina tjänster, och det uppges vara olämpligt och riskerar att medföra ekonomiska osäkerheter för dessa företag om så skulle bli fallet.

En del branschorganisationer lyfter även i vilken utsträckning ansvaret för utbyggnaden av robusta nät kan läggas över på privata aktörer, och hur detta ska bekostas på sikt för att vara hållbart.

Påverkan på svenska företags konkurrenskraft

Lagen om elektronisk kommunikation (LEK) ger de nationella tillsynsmyndigheterna frihet att ställa krav på operatörer att anta kostsamma säkerhetsåtgärder enligt operatörerna. Detta riskerar att ytterligare fragmentera den inre marknaden och resultera i skillnader i potentiell avkastning på investeringar i digitala nätverk. Molntjänstmarknaden hindras även från gränsöverskridande verksamhet på grund av nationella restriktioner som ofta motiveras av säkerhetsskäl.

Att förenkla nuvarande regelverk beskrivs av branschorganisationer bland annat kunna bidra positivt till konkurrens och uppmuntra till investeringar i redundant och omfattande markbunden-, ubåts- eller satellitkommunikationsinfrastruktur. Detta skulle i sin tur kunna gynna vår beredskap, motståndskraft och säkerhet.

Vissa större aktörer har framfört att operatörsmarknaden är splittrad inom EU och att det inte kommer att lösas om man behåller nationella tillstånd och villkor. De menar att finns ett behov av större koncentration inom EU för att kunna skala och att det är ett sätt att få en fungerande inre marknad för tjänster. Inom EU finns många operatörer medan det i länder som USA bara finns några stycken. Kommissionens tes är att högre koncentration kan leda till högre marginaler vilket i sin tur kan leda till ökade investeringar. Det är dock viktigt vid en ökad koncentration av operatörer att man från myndighetshåll är uppmärksam på att aktuell konkurrenssituation är fortsatt sund. Från svenskt perspektiv bör man i så fall bevaka att en omfördelning till stora paneuropeiska aktörer inte innebär att den svenska infrastrukturtäckningen åsidosätts.

Om DNA skulle medföra en förflyttning mot paneuropiska operatörer skulle det vara skadligt för den svenska marknaden, har flera företag framfört. Eftersom den svenska marknaden för fibernät beskrivs ha en högre konkurrens⁸ än i många andra medlemsländer skulle en ökad konsolidering kunna leda till ökade priser, en hämmad innovationskraft och risk för lägre investeringsnivå. Det är osäkert i vilken mån sådana paneuropeiska operatörer skulle se den svenska marknaden som tillräckligt attraktiv för att investera i ny infrastruktur och det befaras inte minst att viljan till investeringar och utbyggnad i mer glest befolkade områden skulle minska då

⁸ På de regionala marknaderna i Sverige kan det se annorlunda ut, och snarare vara få aktörer med bristande konkurrens.

kostnaden i dessa områden skulle ställas mot kostnaden (och intjäningsmöjligheterna) i andra delar av EU. Ett minskat intresse för investeringar i Sverige skulle i så fall kunna drabba alla företag och användare i Sverige som inte får ta del av ny teknik och ny infrastruktur. För svensk konkurrenskraft är det vitalt att våra företag fortsatt kan ta del av så väl fast som mobil digital modern infrastruktur i stora delar av vårt land.

Det är även av vikt att lagstiftningen anpassas utifrån de olika marknadssituationerna i Europas medlemsstater samt att det särskiljs mellan infrastruktur och tjänster, menar t.ex. fiberoperatörer.

8. Implementeringsrådets underlag till svensk ståndpunkt inför kommande EU-förhandlingar

Rekommendationer kopplat till DNA

Uppdatera skrivningarna om konsumentskydd så att de är anpassade utifrån teknikutvecklingen som skett

Uppdatera och skriv om kap 7. LEK – tjänster till slutanvändare för att de ska vara anpassad till dagens förhållanden och den tekniska utveckling som skett.

Låt i första hand den horisontella konsumentlagstiftningen i Sverige vara gällande för reglering av konsumentaspekter

Låt i första hand den konsumentlagstiftning som redan finns i Sverige vara gällande, i stället för att även införa regleringar kring detta i DNA. Det i syfte att bland annat undvika dubbelregleringar för konsumentskydd och därmed tolkningssvårigheter för företagen.

Behåll den nationella spektrumtilldelningen men verka för mer lika villkor mellan medlemsländer

Den nationella spektrumtilldelningen i Sverige bör behållas, men man bör samtidigt verka för mer lika villkor mellan medlemsländer. Om spektrumtilldelningen centraliseras till Bryssel påtalas det finnas risk för otillräcklig anpassning till svenska marknadsförhållanden och att priserna stiger. Svenska företag riskerar att missgynnas om det sker försök att reglera fram en ökad koncentration med paneuropeiska operatörer.

Det finns vidare behov av att se över och ändra den nationella spektrumtilldelningens krav och kriterier för avbetalningen av nya licenser, så att företagen inte behöver ligga ute med större summor i förhand.

Förenkla nuvarande regelverk och undvik att fler aktörer omfattas av en tung regulatorisk börda

Se i första hand till att regelförenkla för de aktörer som omfattas av dagens regelverk i stället för att låta fler företag (främst OTT-tjänster) omfattas av det nya regelverket i DNA. I annat fall riskerar regelverket att tynga ytterligare företag och därmed hämma utveckling och tillväxt.

Modernisera SMP-regleringen med effektiva regler som fortsatt gynnar konkurrens

Det behövs även fortsatt reglering för nättillträde för andra aktörer för att gynna konkurrens och teknisk utveckling. Nuvarande regelverk anses föråldrat utifrån nuvarande situation där det finns andra nät. Tillträde till dessa nät är dock också viktigt för att hela näringslivet ska gynnas. Nya regler bör därför säkerställa detta.

Verka för ökad samordning av de europeiska regleringarna och organen för att förenkla för företagen

En ökad samordning av de europeiska regleringarna och organen inom telekommunikation (BEREC regleringen, Radio Spectrum Programme RSPG och Electronic Communication Code EECC), behövs i syfte att förenkla och effektivisera för företagen.

Övriga medskick

Övergångsperioden från 2G/3G till 5G/6G bör vara anpassad utifrån ett konsumentssäkerhetsperspektiv och drivas av marknaden

Om DNA kommer att påverka övergångsperioden från 2G/3G till 5G/6G i Sverige bör tidsaspekten anpassas utifrån ett konsumentssäkerhetsperspektiv i det avseendet att konsumenterna hinner med att byta nät. Det är vidare viktigt att skiftet drivs i samarbete med de som berörs, för att möjliggöra flexibilitet och effektivitet i teknikskiften.

Det finns behov av ett förtydligande på EU-nivå om när företag kan frånga nätneutralitetsreglerna inom Open Internet Access Regulation

Det uttrycks från telekomföretag finnas ett behov av att på EU-nivå

förtydliga när företag kan frånga nätneutralitetsreglerna i förordningen Open Internet Access Regulation 2015/2120. Det finns utmaningar när det gäller tolkningen av förordningen och risken är annars att medlemsländer tappar fart i utvecklingen i förhållande till andra länder.

Kontaktperson i detta ärende är utredningssekreterare Veronica Götherström och huvudsekreterare Lena Hägglöf
(förnamn.efternamn@regeringskansliet.se)

Beslutad av Implementeringsrådet den 28 oktober 2025.